

Udskriftsdato: 24. august 2022

BEK nr 1653 af 19/12/2017 (Gældende)

Bekendtgørelse om valg og certificering af tilsynsførende ved frie grundskoler m.v.

Ministerium: Børne- og Undervisningsministeriet

Journalnummer: Undervisningsmin.,
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, j.nr. 17/13875

Bekendtgørelse om valg og certificering af tilsynsførende ved frie grundskoler m.v.

I medfør af § 9 b, stk. 7 og 8, § 9 c, stk. 5, § 9 d, stk. 6, og § 40 b, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 785 af 21. juni 2017, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Valg af tilsynsførende

§ 1. Bestyrelsen er ansvarlig for, at forældrekrederen indkaldes til møde, hvor forældrekrederen skal vælge en eller flere tilsynsførende til at føre tilsyn med de forhold, der er nævnt i § 9 a, stk. 1, i lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Stk. 2. Forældrekrederen kan på mødet i stedet for at vælge tilsynsførende beslutte at anmode kommunalbestyrelsen i skolekommunen om at udpege en eller flere personer til at føre tilsyn med de forhold, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Der skal indkaldes til møde således, at det kan afholdes senest 3 måneder efter, at skolen er startet som ny skole, eller der ikke længere er en eller flere, der fører tilsyn med de forhold, der er nævnt i stk. 1. Indkaldelsen skal ske ved almindeligt brev, e-mail eller anden sikker forsendelsesmåde med mindst 14 dages varsel.

Stk. 4. Tilsynsreglerne og valgreglerne, herunder at enhver forælder har ret til at foreslå kandidater på mødet, skal fremgå af indkaldelsen.

§ 2. Ved mødets begyndelse vælger forældrekrederen under ledelse af formanden for bestyrelsen eller skolelederen en mødeleder. En ansat på skolen kan ikke vælges til mødeleder. Det er uforeneligt med mødeledershvervet at være opstillet som kandidat til tilsynsførende.

Stk. 2. Mødeleder påser, at mødet er lovligt indkaldt, og at valget foregår i overensstemmelse med reglerne herom, herunder reglerne om tilsynsførendes valgbarhed, jf. § 9 b, stk. 2, i loven.

Stk. 3. Mødeleder godkender ved sin underskrift et beslutningsreferat af mødet.

Stk. 4. Skolen yder sekretariatsmæssig bistand til forældrekrederens valg af tilsynsførende.

Stk. 5. Valgets omkostninger påhviler skolen.

§ 3. Forældrekrederen afgør først funktionsperiodens længde, dog højst 2 år, og hvorvidt en eller flere personer skal vælges eller, hvis der fremsættes forslag derom, hvorvidt forældrekrederen skal anmode kommunalbestyrelsen i skolekommunen om at udpege den eller de tilsynsførende. Hvis der skal vælges flere personer, skal forældrekrederen, inden valget afholdes, beslutte, hvor mange tilsynsførende der højst kan vælges. Afgørelse træffes af de fremmødte forældre ved almindelig stemmeflerhed.

Stk. 2. Der kan kun gives fuldmagt til en person, med hvem man har fælles forældremyndighed over et barn i skolen.

Stk. 3. Valghandlingen skal være hemmelig, hvis en eller flere forældre ønsker det.

Stk. 4. Hver forælder kan afgive stemme på et antal personer svarende til det besluttede højeste antal tilsynsførende.

Stk. 5. Kandidaterne er valgt i rækkefølge efter størrelsen af de personlige stemmetal. I tilfælde af stemmelighed foretages lodtrækning.

Stk. 6. Skolelederen underretter den eller de valgte tilsynsførende om valget eller efter forældrekrederens beslutning anmoder kommunalbestyrelsen om at udpege tilsynsførende.

Stk. 7. Genvalg af tilsynsførende kan finde sted, dog kan den tilsynsførende indenfor en periode på 11 år højst fungere i 6 år i alt på skolen, jf. lovens § 9 b.

Stk. 8. Hvis der vælges flere tilsynsførende, og hvis forældrekrederen ikke har valgt dem til bestemte tilsynsaktiviteter, aftaler de tilsynsførende indbyrdes, hvem der udfører hvilke tilsynsaktiviteter.

§ 4. Tvivlsspørgsmål om fremgangsmåden ved valget afgøres af mødelederen. Forældrekrædsen træffer selv afgørelse om, hvorvidt personer uden for forældrekrædsen kan deltage i mødet og i givet fald hvilke personer.

§ 5. Skolen offentliggør på sin hjemmeside, hvem der er skolens tilsynsførende.

Kapitel 2 Certificering

§ 6. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (styrelsen) certificerer efter indstilling fra skoleforeningerne for de frie grundskoler en tilsynsførende, der

- 1) opfylder kravet i lovens § 9 c, stk. 2, nr. 1, om at have sådanne faglige og pædagogiske forudsætninger, at den pågældende er i stand til at varetage et tilsyn med undervisningen på grundskoleniveau, jf. § 7,
- 2) opfylder kravet i lovens § 9 c, stk. 2, nr. 2, om at beherske dansk i skrift og tale, jf. dog stk. 2, og
- 3) har gennemført det uddannelsesforløb, der er nævnt i §§ 12-15, jf. dog § 8.

Stk. 2. Styrelsen kan udstede en betinget certificering i de tilfælde, hvor en valgt tilsynsførende ikke har gennemført uddannelsesforløbet nævnt i §§ 12-15, men hvor forløbet agtes gennemført på førstkomende uddannelsesforløb efter valget af den tilsynsførende. Tilsvarende gælder ved gencertificering af en tilsynsførende, hvor styrelsen i særlige tilfælde kan udstede en betinget gencertificering. Den tilsynsførende kan først tiltræde hvervet, når denne meddeles den endelige certificering eller gencertificering.

Stk. 3. En ansøger, som ønsker certificering til at føre tilsyn med tyske mindretalsskoler eller med skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk, skal over for styrelsen dokumentere at være i besiddelse af de nødvendige sproglige forudsætninger herfor.

Stk. 4. Certificering som tilsynsførende gives for en periode på 5 år. Certificeringen kan begrænses, således at den pågældende alene certificeres til at føre tilsyn med skoler med et andet nærmere angivet undervisningssprog end dansk.

Stk. 5. En certificeret tilsynsførende kan føre tilsyn med en eller flere frie grundskoler, dog højst fem skoler ad gangen, jf. lovens § 9 b.

§ 7. En ansøger anses for at have de nødvendige faglige og pædagogiske forudsætninger, hvis

- 1) ansøgeren har en uddannelse, der kvalificerer til at undervise i grundskolen,
- 2) ansøgeren har anden tilsvarende uddannelse, hvor ansøgeren har opnået kendskab til hvilke krav, der stilles til undervisningen i grundskolen, eller
- 3) ansøgeren på anden måde kan dokumentere at have kendskab til hvilke krav, der stilles til undervisningen i grundskolen.

Stk. 2. Styrelsen lægger ved sin vurdering efter stk. 1, nr. 3, særlig vægt på ansøgerens undervisningserfaring på grundskoleniveau, kendskab til pædagogiske og didaktiske principper og erfaring med evaluering af undervisning.

§ 8. Styrelsen kan certificere en ansøger, der ikke har gennemført modul 1, jf. § 12, i det uddannelsesforløb, der er nævnt i §§ 12-15, hvis ansøgeren kan dokumentere at være i besiddelse af det kendskab og den forståelse for tilsynsopgavens varetagelse, der opnås gennem deltagelse i dette modul.

Stk. 2. Styrelsen kan certificere en ansøger, der ikke har gennemført modul 2, jf. § 13, modul 3, jf. § 14 eller modul 4, jf. § 15, i uddannelsesforløbet, hvis ansøgeren kan dokumentere på anden måde at have erhvervet de kompetencer og det kendskab til tilsynsopgavens varetagelse, som opnås gennem deltagelse i disse moduler.

Stk. 3. Ved vurderingen efter stk. 2 lægger styrelsen vægt på ansøgernes kendskab til og erfaring med evaluering af undervisning eller varetagelse af tilsynslignende opgaver.

§ 9. Indstillingen fra skoleforeningerne skal indeholde

- 1) dokumentation for ansøgerens faglige og pædagogiske forudsætninger for at kunne varetage et tilsyn med undervisningen på grundskoleniveau,
- 2) oplysning om hvorvidt ansøgeren behersker dansk i skrift og tale,
- 3) dokumentation for ansøgerens deltagelse i uddannelsesforløbet, jf. § 11, eller tidligere erhvervede kompetencer, der kan begrunde delvis fritagelse for deltagelse i uddannelsesforløbet, og
- 4) en samlet begrundet vurdering af om ansøgeren opfylder kravene til certificering.

Stk. 2. For ansøgere, som ønsker certificering til at føre tilsyn med tyske mindretalsskoler eller skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk, skal indstillingen indeholde dokumentation for ansøgerens sproglige forudsætninger herfor.

§ 10. Styrelsen fornyer efter indstilling fra skoleforeningerne en tilsynsførendes certificering, hvis den tilsynsførende har gennemført efteruddannelsesforløbet, jf. § 16.

Stk. 2. Fornyelse af certificering gælder for 5 år.

Kapitel 3

Uddannelsesforløbene

§ 11. Skoleforeningerne tilrettelægger i fællesskab et uddannelsesforløb, jf. §§ 12-15, der har til formål at sikre, at de tilsynsførende får indsigt i og forståelse for tilsynsopgaven, udførelse af tilsynet og dets afrapportering. Uddannelsesforløbet består af et grundmodul, et fagligt og pædagogisk modul, et modul om frihed og folkestyre og et modul om metoder og proces. Hvert modul har en varighed på 5 – 8 timer.

§ 12. Grundmodulet (modul 1) skal indeholde undervisning, der sikrer, at den tilsynsførende får kendskab til og forståelse for:

- 1) De krav en fri grundskole efter friskolelovgivningen skal leve op til.
- 2) Den opgave, det er at føre tilsyn med en fri grundskole, herunder formålet med tilsynet og sammenhængen med forældrekredeksens tilsyn og det statslige tilsyn.
- 3) Friskolelovgivningens krav til, hvordan tilsynet skal gennemføres.
- 4) Hvordan tilsynet skal afrapporteres til forældrekredeksens og skolens bestyrelse samt offentliggøres.
- 5) De beføjelser og forpligtelser en tilsynsførende har efter friskolelovgivningen.

§ 13. Det faglige og pædagogiske modul (modul 2) skal indeholde undervisning, der sikrer, at den tilsynsførende får kendskab til og forståelse for kravene til, hvordan der føres tilsyn med:

- 1) Om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med hvad, der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- 2) Elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk og, hvis skolen er omfattet af lovens § 8 a, stk. 5, historie.
- 3) Om undervisningssproget er dansk, herunder hvilke kompetencer i dansk den enkelte lærer skal besidde for at kunne anses for at leve op til kravet.
- 4) Skolens mål set i forhold til kravene herfor i folkeskolen samt sammenhængen mellem skolens eventuelle årsplaner, mål, del- og slutmål og skolens planer for undervisningen.
- 5) Organiseringen af undervisningen, rammerne herfor samt arbejdsformerne.
- 6) Inddragelse af relevante elementer for fagene i undervisningen.
- 7) Differentiering af undervisningen i forhold til den enkelte elevs behov og forudsætninger.
- 8) Skolens sikring af elevernes mulighed for alsidig personlig udvikling.

§ 14. Modulet om frihed og folkestyre (modul 3) skal indeholde undervisning, der sikrer, at den tilsynsførende får kendskab til og forståelse for, hvordan der føres tilsyn med, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene, jf. lovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 2. Undervisningen skal indeholde følgende emner:

- 1) Tilsyn med den konkrete undervisning i forhold til lovens krav om frihed og folkestyre.
- 2) Tilsyn med resultat og udbytte af undervisningen i forhold til lovens krav om frihed og folkestyre.
- 3) Tilsyn med skolens samlede virke og kultur i forhold til lovens krav om frihed og folkestyre.
- 4) Hvilke indikatorer, der kan, og efter omstændighederne skal, benyttes i vurderingen af skolens opfyldelse af kravet om frihed og folkestyre, i forhold til skolens undervisning, formål og samlede virke.

§ 15. Modulet om metoder og proces (modul 4) skal indeholde undervisning, der sikrer, at den tilsynsførende får kendskab til og forståelse for:

- 1) Krav til tilsynets udførelse og muligheden for valg af egne metoder.
- 2) Anvendelse af forskellige tilsynsmetoder.
- 3) Den praktiske planlægning og gennemførelse af et tilsyn.
- 4) Formidling af indholdet af tilsynserklæringen.
- 5) Inddragelse af dokumentation i tilsynet.
- 6) Inddragelse af andre oplysninger i tilsynet, herunder skolens evaluering efter lovens § 1 b, stk. 3.
- 7) Samarbejde med skolens aktører.

§ 16. Skoleforeningerne tilrettelægger et kort uddannelsesforløb, der sikrer, at en tilsynsførende, som ønsker sin certificering fornyet, får kendskab til ændringer i friskole- og folkeskolelovgivningen, der er af betydning for tilsynets udførelse og afrapportering. Hvis den tilsynsførende ikke tidligere har gennemført uddannelsesforløbets modul 3, jf. § 14, skal uddannelsesforløbet tillige indeholde dette modul.

§ 17. Styrelsen foretager i samarbejde med skoleforeningerne årligt en evaluering af uddannelsesforløbene. Uddannelsernes indhold og omfang justeres løbende og ændres i fornødent omfang, herunder på baggrund af den årlige evaluering.

Kapitel 4

Administration

§ 18. Skoleforeningerne indgår samarbejde med Fordelingssekretariatet, der på foreningernes vegne varetager de administrative og praktiske opgaver i forbindelse med gennemførelse af uddannelsesforløbene, indstilling til certificering og fornyelse heraf. Fordelingssekretariatet bistår skoleforeningerne med at tilrettelægge og evaluere uddannelsesforløbene. Fordelingssekretariatet kan udpege en uddannelsesansvarlig koordinator, der varetager sekretariatets opgaver.

Kapitel 5

Øvrige bestemmelser om certificering

§ 19. Når styrelsen iværksætter et skærpet tilsyn med en skole, varetager styrelsen den lokale tilsynsførendes funktioner i det tidsrum, som det skærpede tilsyn pågår i, hvorefter den tilsynsførende ikke skal afgive tilsynserklæring i overensstemmelse med §§ 22-24 i den pågældende periode.

Stk. 2. Såfremt den lokale tilsynsførende ikke længere kan fungere som tilsynsførende i henhold til lovens § 9 b, stk. 5, skal skolen hurtigst muligt vælge en ny tilsynsførende, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Såfremt styrelsen ikke finder, at der er tale om særlige forhold vil den lokale tilsynsførende først kunne fungere og vælges som tilsynsførende på den pågældende skole efter karensperioden på 5 år er udløbet.

§ 20. Styrelsen kan tilbagekalde en tilsynsførendes certificering, hvis den pågældende trods påbud efter lovens § 9 b, stk. 9, ikke har forbedret en mangelfuld tilsynsindsats.

§ 21. Styrelsen offentliggør på sin hjemmeside en liste over de certificerede tilsynsførende.

Kapitel 6

Digital tilsynserklæring og honorering

§ 22. Den eller de tilsynsførende afgiver den årlige tilsynserklæring i elektronisk form via en portal, som tilgås fra Undervisningsministeriets hjemmeside, og i overensstemmelse med nærmere anvisninger herom.

Stk. 2. Den digitale tilsynserklæring skal være afgivet til ministeriet i perioden fra den 1. maj til den 30. juni.

Stk. 3. Skolen offentliggør den digitalt afgivne tilsynserklæring på skolens hjemmeside i det samme format, som den digitale tilsynserklæring er afgivet til ministeriet i.

Stk. 4. Ved navngivne donationer til skolen skal skolen oplyse donator om, at der offentligøres oplysninger om donators navn, adresse og størrelsen på donationen på skolens hjemmeside, og at disse oplysninger videregives til styrelsen. Donator kan overfor skolen frabede sig, at oplysninger om navn og adresse offentliggøres.

§ 23. Tilsynserklæringen, der skal være skrevet på dansk, medmindre skolen har fået godkendt et andet undervisningssprog, jf. lovens § 2, stk. 3, skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- 1) Skolens navn og skolekode.
- 2) Navn på den eller de tilsynsførende.
- 3) Dato for tilsynsbesøg med angivelse af i hvilke klasser og hvilke fag tilsynet har overværet undervisningen.
- 4) Tilsynets vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk og, hvis skolen er omfattet af lovens § 8 a, stk. 5, historie.
- 5) Tilsynets vurdering af om skolens samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- 6) Tilsynets vurdering af om skolen overholder kravet i lovens § 1, stk. 2, 2. pkt., om frihed og folkestyre.
- 7) Tilsynets vurdering af om skolen overholder kravet i lovens § 2, stk. 3, om at undervisningssproget er dansk.
- 8) Donationer til skolen, jf. lovens § 9 d, stk. 5, herunder donationer i form af kontantbeløb, varer, tjenesteydelser, ejendomme m.v. Oplysninger om forældres frivillige arbejde i form af rengøring, reparationer m.v. på en skole skal ikke fremgå af tilsynserklæringen.

§ 24. Skolen betaler godtgørelse til den eller de tilsynsførende, jf. lovens § 9 b, stk. 8, med følgende beløb pr. skoleår pr. skole:

- 1) 7.000 kr. for skoler med op til 55 elever den 5. september i skoleåret.
- 2) 12.000 kr. for skoler med op til 55 - 109 elever den 5. september i skoleåret.
- 3) 18.000 kr. for skoler med op til 110 - 219 elever den 5. september i skoleåret.
- 4) 24.000 kr. for skoler med over 219 elever den 5. september i skoleåret.

Stk. 2. Er der valgt flere tilsynsførende, deles ovenstående beløb mellem de valgte tilsynsførende.

Stk. 3. Skolen kan desuden give tilsynsførende transportgodtgørelse efter statens regler, jf. Finansministeriets cirkulære om tjenesterejseaftalen.

Stk. 4. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis en tilsynsførende over for skolen har fraskrevet sig retten til godtgørelse.

Kapitel 7

Forskellige regler

§ 25. De afgørelser, som styrelsen træffer efter lovens §§ 9 b-9 d og efter lovens §§ 20 b, 21, stk. 2, og 21 a, stk. 1, jf. §§ 9 b-9 d, og de afgørelser, som styrelsen træffer efter bekendtgørelsen, kan ikke indbringes for undervisningsministeren.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 26. Bekendtgørelsen træder i kraft den 3. januar 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 7 af 3. januar 2017 om valg og certificering af tilsynsførende ved frie grundskoler m.v. ophæves.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, den 19. december 2017

VICEDIREKTØR
SUSANNE SEHESTEDT CLAUSEN

/ Liz Nymann Lausten